

Llindar

Emili BOIX-FUSTER

Societat Catalana de Sociolingüística

Em plau presentar novament aquest anuari de la Societat Catalana de Sociolingüística, TREBALLS DE SOCIOLINGÜÍSTICA CATALANA (TSC), núm. 24. Enguany, i per primera vegada, els articles de la part monogràfica ens han arribat a la redacció després d'una crida oberta (*call for papers* en anglès) i no pas després d'una demanda explícita i personal de col·laboració. La resposta (la rebuda d'articles) ha estat tan abundosa que hem hagut (a vegades dolorosament i tot) de garbellar i rebutjar-ne més d'un, tot seguint el capteniment que s'espera d'una revista científica amb controls anònims de qualitat, cosa no sempre senzilla on els cercles de l'especialitat són força reduïts.

Com és habitual, aquest número té quatre parts. La primera, la secció monogràfica, està dedicada a les ideologies lingüístiques, un camp de recerca immens, apassionant i proteic alhora. Als territoris de llengua catalana, bé que molt poc sistemàticament, fa anys i panys que s'estudien, amb moltes denominacions diferents (*imaginàries, representacions, mentalitats, actituds, ideologies...*). En el món acadèmic internacional, manat pels nord-americans, l'antropologia lingüística ha donat molta importància a aquestes ideologies darrerament. És un exemple d'aquest interès creixent per les ideologies el volum col·lectiu, de recent traducció al castellà, *Ideologías lingüísticas. Práctica y teoría*.¹ (El capítol inicial d'aquest volum, que aconsellem de llegir, està escrit precisament per una de les sociolingüistes [K. A. Woolard, Universitat de Califòrnia a San Diego] que coneix millor les ideologies lingüístiques a Catalunya: «Introducción. Las ideologías lingüísticas como campo de investigación» [p. 19-69].) Comptem en aquesta secció amb articles de la major part dels territoris de llengua catalana: la Catalunya del Nord, Catalunya, València i les Illes Balears, a més d'un article sobre les ideologies dels contraris a la revitalització del gallec.

En la segona part, la secció miscel·lània, el lector trobarà cinc articles, algun dels

CORRESPONDÈNCIA: Emili Boix-Fuster. Universitat de Barcelona. Departament de Filologia Catalana. Gran Via de les Corts Catalanes, 585. 08007 Barcelona. A/e: eboix@ub.edu. Tel.: 934 035 617.

1. Bambi B. SCHIEFFELIN, Kathryn A. WOOLARD i Paul V. KROSKRITY (ed.) (2012), *Ideologías lingüísticas: Práctica y teoría*, Madrid, Catarata, edició original en anglès de 1998.

quals tracta també de les ideologies lingüístiques. Al final d'aquesta secció, presentem una entrevista a Francesc Vallverdú, personalitat clau en la nostra disciplina, que esperem que proporcioni una bona introducció a la seva obra polifacètica, que va molt més enllà de la sociolingüística. En una tercera part, publiquem tres ressenyes d'obres d'interès sobre les relacions entre llengua i societat. Clou el volum, la memòria d'activitats de la Societat Catalana de Sociolingüística corresponent al 2013.

I una nota final obligada. La revista malda per veure's reconeguda com a revista de qualitat. El filtratge anònim d'articles rebuts i la difusió (l'*impacte*, en diuen) que té TSC haurien de comportar, per justícia i equanimitat, unes qualificacions més altes que les actuals. Confiem a poder-les comunicar en propers números.

Poc abans de tancar l'edició d'aquest volum, ens va colpejar profundament una notícia inesperada. Francesc Vallverdú va morir el 12 de juny de 2014 als setanta-nou anys d'edat. La breu i improvisada nota *in memoriam* que van rebre els socis de la Societat Catalana de Sociolingüística deia així: «Ahir va morir el nostre company i amic Francesc Vallverdú. En Francesc Vallverdú ha estat un pare de la sociolingüística als països de llengua catalana, fundador en temps difícils i president durant molts anys del Grup Català de Sociolingüística. També va dirigir amb eficàcia la seva revista *Treballs de Sociolingüística Catalana*. Però en Francesc fou un home molt polifacètic: poeta, editor, polemista, traductor refinat de l'italià, assessor lingüístic de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, militant d'esquerres i catalanista en les files del PSUC. Sempre recordarem la seva immensa vàlua com a intel·lectual i la seva afabilitat entusiasta com a persona. Sempre li estarem ben agraïts i el conservarem en la nostra memòria». L'entrevista a Francesc Vallverdú, que inclou aquest número, s'ha convertit en un modest homenatge pòstum.

En fer les revisions de darrera hora de la revista, ens ha arribat novament una mala notícia. La vella desconeguda ens ha tornat a visitar: ha mort el doctor Antoni Maria Badia i Margarit (1920-2014). Badia, mestre de mestres, gran savi infatigable en moltes branques de la lingüística romànica, home de profundes conviccions cristianes i catalanistes, fou una figura cabdal en la institucionalització de la sociolingüística al país, al Grup Català de Sociolingüística, del qual fou primer president, i particularment a la Universitat de Barcelona, de la qual fou rector. Sempre caldrà tenir present el seu exemple.